

קובץ

האור לחיים

שנה רביעית

מאמרים ושיחות

מרן ראש הישיבה

הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת כי תשא תשפ"א

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
18:58	18:17	17:25*	ת"א
18:54	18:14	17:22	חיפה
18:55	18:15	17:23	ב"ש
18:57	18:16	17:24	

* לנוהגים 40 דק': 17:05

זמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת כי תשא תשפ"א

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהריד" - חומש שמות

- 1 להיצמד לגדולי הדור
- פניני אור החיים הקדוש:
- 6 המפתח לתשובה
- פרשה למעשה:
- 8 חצי ועוד חצי - ביחד להגיע לשלמות
- 12 תורתו של הילל
- 14 להישאר קדושים וטהורים
- 17 לעולם אין להתייאש מיהודי
- 23 לי הכסף ולי הזהב נאום ה'

להיצמד לגדולי הדור

להם מנהיג מגדולי האומה. הם לא רצו שתלמידי חכמים ינהיגו אותם, אלא חפצו בעגל מסכה, חיפשו עילה לסטות מדרך ה'.

לצערנו, גם בדורנו ישנה תופעה זו,

שמבקשים לבטל מישראל תורה ותלמידי חכמים רח"ל. חובה על כל יחיד ויחיד לזכור כי לאורך כל הדורות, רק מי שנצמד לגדולי התורה, והלך בעקבותיהם בלא לסור ימין ושמאל - זכה שהוא וביתו נשארו חלק מעם

ישראל.

וַיֵּרָא הָעָם כִּי בָשָׁשׁ מֹשֶׁה לְרַדְּתָהּ (שמות לב, א).

בארו חז"ל במדרש (שמות רבה מא, ז): "מהו כִּי בָשָׁשׁ? באו שש שעות ולא ירד".

כשעלה משה רבנו להר סיני, טעו ישראל בחישוב זמן חזרתו. באו שש שעות, וסברו ישראל בטעות שיום הארבעים "אין לילו עימו". משראו הערב רב שמשו רבנו אינו שב לאחר שש שעות, רצו מיד לעשות עגל.

מנין הגיע רעיון העגל, והלא היו שם אהרן הכהן, חור וזקני ישראל, ומדוע לא ימנו מנהיג על ישראל מתוכם? התשובה פשוטה: הערב רב לא ביקשו

**"לאורך כל הדורות,
רק מי שנצמד
לגדולי התורה, והלך
בעקבותיהם בלא לסור
ימין ושמאל - זכה שהוא
וביתו נשארו חלק מעם
ישראל"**

הקב"ה שומר את הצדיקים בשמירה מיוחדת, לבל ייכשלו ולכל תבוא

תקלה על ידם.

אב"ד וילנא, הכהן הגדול מאחיו, הגאון המופלג רבי אפרים הכהן זצ"ל, בעל ה"שער אפרים" לקח לו לחתן את רבי יעקב, תלמיד חכם מופלג, השוקד על דלתות התורה והעבודה. הגביר בוילנא לקח לו לחתן את רבי משה, שגם הוא נודע לתהילה בכישרונותיו ובהתמדתו.

שני החתנים, רבי יעקב ורבי משה, היו סמוכים על שולחן חותניהם, וכיון שכך יכולים היו להקדיש את כל עיתותיהם ללימוד. כך ישבו ולמדו בצוותא, ועשו חיל בלימודם.

אימת האוכלוסיה בתקופה ההיא היו הטטרים. הם היו שודדים נועזים, שחדרו למקומות יישוב בלי הודעה מוקדמת, התנפלו על אנשים, נשים וטף ומכרו אותם לעבדים במקומות רחוקים.

ויהי היום. רבי יעקב ורבי משה יושבים בבית המדרש ומפלפלים בתורה. שניהם היו יפי תואר ובריאי מראה, והנה חדרו השודדים פנימה וחטפו

אותם.

הם נמלטו ומכרו אותם לשבט שהיה זקוק להרבה ידיים עוזרות ברעיית צאן. הלבישו אותם בכגדי עבדים מיוחדים, שהיו שונים מבגדי האדונים האחידים למראה, וכך ניתן היה להבחין כבר ממרחק בזהותם ולהשגיח שלא יימלטו. במשך פרק זמן מסוים נפרדו איש מעל רעהו, אך לאחר מכן זימנה ההשגחה מפגש ביניהם, וכך היו יושבים ורועים את הצאן, תוך שהם לומדים ומתפלפלים וחוזרים על הסוגיות. זו היתה נחמתם. באחד הימים שקע רבי יעקב בלימוד ולא הבחין בארבעה כבשים המתרחקים מן העדר. כשהבחין בחסרונם היה כבר מאוחר מדי. הוא נבהל ביותר - אחד מן החוקים שהובהרו לו מיד עם כניסתו לתפקיד היה, שהמאבד כבש משלם על כך בחייו! הוא הבין, כי עתידו למיתה עוד באותו יום, ופנה לרבי משה בכקשה, שיעשה כל מאמץ להביאו לקבורה יהודית.

לעמוד בדיבורי!"

עד מהרה החלו שניהם להתווכח ולהיאבק. לפתע הוציא השכן שבריה ובמכת מוות אחת ערף את ראשו של האדון. הוא נבהל ממעשיו ופנה לברוח, ורבי יעקב קפץ על המציאה. לכש את בגדי האדון והחל לברוח משם, כשאף אחד אינו מעלה על

לעת ערב הגיע רבי יעקב חזרה לבית אדונו. האדון ספר את הכבשים, וכשראה שארבעה חסרים התמלא ברוגז ועמד להתנפל עליו. בדיוק ברגע זה נכנס פנימה שכן. הוא הבחין בנעשה, ומיד אמר: "עבד יפה תואר כזה לא הורגים! תן לי אותנו!"

"חוק הוא חוק" - אמר האדון - "עלי

לחיים
מחייבים
לחיים
החיים הם חיינו

ישנו ביקוש גובר
לקבל את החוברות.
בבתי כנסיות מרובים ברחבי הארץ
זו ההודמנות שלכם
ליכות בהפצת תורה!

ניתן להיות שותפים
בהצטרפות להוראת קבע
או בתרומה באמצעות כרטיס אשראי
לפרטים נוספים:
058-321-3565 | 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

דעתו לעצור אותו.

בינתיים המתין רבי משה בקוצר רוח לבואו. כשחלפו יומיים והוא לא בא, הבין כי ככל הנראה נפטר. הצטער עליו צער גדול והחל לחפשו כדי לקיים את ההבטחה שהבטיח לו להביאו לקבר ישראל. ימים רבים חלפו והגופה לא נמצאה. רק לאחר כשלושה שבועות מצא גופה שבורה ורצוצה, שלא ניתן היה לזהותה. הוא הניח כי מדובר ברבי יעקב וקבר אותו, כשאינו מעלה בדעתו שזהו האדון, ורבי יעקב נמצא כבר הרחק מכאן.

ימים ספורים לאחר מכן הבחין רבי משה בכרכרה שבה ישב חברו של חמיו הגביר. הוא סיפר על החטיפה שחטפו אותו וביקש את עזרתו להימלט. החבר נענה בשמחה גדולה, העלה אותו על מרכבתו ומיד שם פעמיו לזילנא.

העיר כולה צהלה ושמחה על שובו, ועל כולם עלתה שמחת הגביר ובתו, אשת רבי משה. היחיד שהתאבל קשות היה ה"שער אפרים" שבא לשאול מה עם רבי יעקב חתנו, וקיבל

את התשובה כי הוא מת, ואפילו נקבר על ידי רבי משה.

לכל הפחות נתיר את בתי מכבלי עגינותה - התנחם ה"שער אפרים", ואומנם התיירוה ומצאו לה חתן מושלם בכל מעלה טובה. נקבע יום לחתונה, והעיר וילנא כולה הצטרפה לתקווה כי הפעם יהיה זה בניין עדי עד.

במהלך השבועות הללו היה רבי יעקב עושה את דרכו בהרים ובמדבריות לעבר וילנא. קשיי הדרך נתנו בו את אותותיהם - הוא הצטמק ורזה, וקשה היה להכירו.

סוף כל סוף הגיע לזילנא. הוא שמע את העניים מספרים בהתרגשות כי למחרת תתקיים חתונה לבתו של ה"שער אפרים", והוא הבטיח כי יחלק כסף רב לעניים.

חולשה תקפה אותו. ל"שער אפרים" היתה בת אחת בלבד - וזו, אשתו! מה יהיה?

הוא הצטרף אל העניים שעשו את דרכם אל מקום החתונה. כשהגיע

תורה שאמר רבי יעקב ב"שבע ברכות".

באותו רגע נפלטה מפיו צעקה: "זהו חתני רבי יעקב!..."

למותר לציין שהחתונה בוטלה, ובמקומה הפך האירוע לסעודת הודיה על שובו בשלום ועל שהצילם הקב"ה ממכשול!

זכו רבי יעקב וזוגתו להקים דורות ישרים ומבורכים. בנם הוא רבי צבי הירש בן יעקב אשכנזי, המכונה "החכם צבי", שכהן ברבנות בהולנד, ומאחר והיה רב גם לקהילה הספרדית שם, כינו אותו בשם 'חכם' המקובל בקרב רבנים ספרדים, וכך השתרש שמו בעולם. ובנו של ה"חכם צבי" היה גאון עולם מפורסם - רבי יעקב עמדין, היעב"ץ, בעל שו"ת היעב"ץ.

נתחזק באמונת חכמים ונדע שכל מעשיהם נעשים על פי התורה הקדושה, והם זוכים משמיים לסייעתא דשמיא מיוחדת המלווה אותם ואת כל החוסים בצילם.

ראה את מחותנו עומד ומצפה להם, עובר ביניהם ומעניק לכל אחד תמיכה הגונה. כשהגיע אליו אמר רבי יעקב: "רבי, איני רוצה כסף".

נשא ה"שער אפרים" את עיניו אליו ואמר: "בוודאי תלמיד חכם הינך. אמור לי דבר תורה ואתן לך תרומה יפה".

ענה רבי יעקב כי הוא מוכן לומר, אך מסרב לקחת כסף - ומיד פתח ואמר לפניו את דבר התורה שאמר לו בפעם הראשונה שפגש בו.

השתומם רבי אפרים ואמר בליבו: חידוש תורה כזה שמעתי כבר מחתני רבי יעקב... הלא דבר הוא, שבתי נישאת היום לאיש אחר, וכאן שומע אני את קול תורתו...

הוא פנה וביקש ממנו לשמוע דבר תורה נוסף. הפעם פתח ההלך העני את פיו, ואמר לו את חידוש התורה שאמר לו רבי יעקב, חתנו הקודם, באירוסין...

סקר אותו בעיניו וביקש לשמוע דבר תורה נוסף. והעני פותח ואומר דבר

המפתח לתשובה

הכרת החטא, לדעת כי לא טוב עשה, ורק אחר כך יתן כופר נפשו לה', ולכן נכתב עם ו' החיבור, ללמד שהנתינה היא באה רק כתוספת וכהשלמה להכרת החטא.

היסוד הראשון של תשובה הוא ידיעת החטא. אם האדם לא מכיר בחטאו, אם אינו מודע לכך שחטא - לעולם לא יתעורר לעשות תשובה. על מה יעשה תשובה, הרי לא חטא כלל... הבעיה העיקרית אצל אדם המרוחק

וְנַתְּנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַה' (שמות ל, יב).
כותב ה"אור החיים" הקדוש:

"וטעם אומרו "ונתנו" בתוספת וא"ו, לצד שצריך קודם הכרת החטא כי לא טוב עשה וחטא בנפש ואחר כך יתן כופר נפשו לה".

מה שנקט הכתוב לשון "וְנַתְּנוּ" בתוספת האות ו' בתחילת המילה, פירש ה"אור החיים" הקדוש, שבא לרמוז בזה שקודם נדרשת מהאדם

קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתנו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות. כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

גם אתם יכולים להיות שותפים
במצות הגדולה!

הראשוני, הבסיסי.

ואז מגיע השלב הבא: אם הוא יודע מהי עברה, הוא יהיה מודע למעשיו, ידע לבחון אותם לגופם. כשימצא במעשיו איזשהו חטא ועוון, הוא ידע להכיר בחטאו. ואם ידע להכיר בחטאו, ישכיל להתחרט עליו, לתקן את מעשיו, ולקבל על עצמו שלא ישנה בחטא ההוא - ונמצא שעשה תשובה שלמה.

נמצא שבלי הכרת החטא אין תשובה, וכשמכיר בחטאו - פתוחה הדרך לתשובה.

מהתורה היא, שאינו יודע כלל שהוא חוטא. הוא מכיר את עצמו ולא מוצא כל פגם במעשיו. הוא חושב בליבו: "אני אזרח הגון. אינני פושע - אינני גונב, אינני רוצח; אני בסדר גמור". על כן, כאשר מדברים איתו על חזרה בתשובה, הוא תמה: "מה אתם רוצים ממני? תניחו לי לנפשי. מה לא בסדר אצלי?"

לכן, ראשית כל צריך האדם לדעת מהו חטא ומהי עברה. עליו ללמוד על חומרתה של העברה, איזו טומאה היא משפיעה על העולם. זה השלב

חצי ועוד חצי - ביחד להגיע לשלמות

להגיע ביחד לשלמות הרצויה.

שלמות עם ישראל נעשית רק כאשר יש ביניהם אחדות, והם מתחברים זה לזה, כמו שנאמר: "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעֲךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח), והם מרבים ביניהם באהבה ואחווה, בשלום וברעות.

הקב"ה רוצה שאדם ידע שהוא רק חצי, וחברו עוד חצי, וביחד מצליחים שניהם להגיע לשלמות.

האדמו"ר הקדוש רבי משה ליב מסאסוב זצ"ל הקשה, מפני מה נתקנו כל ברכות השחר בלשון רבים: מתיר אסורים, זוקף כפופים וכיוצא בהם, ואלו ברכת "שעשה לי כל צרכי" נאמרה בלשון יחיד, ולא "שעשה לנו כל צרכינו"?

הוא תרץ, שביקשו חכמינו ז"ל להורות לנו בזה, שרק כלפי עצמו צריך האדם לחשוב שהקב"ה מילא את כל צורכו ומחסורו, ולהרגיש "איזהו עשיר

זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקָדִים מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַה' (שמות ל, יג).

הסכום שנקבע לתרומה זו - מחצית השקל - מעורר תמיהה.

הלא ה' יתברך אוהב שלמות, וכבר נפסק להלכה (שו"ע או"ח סימן קסח ס"א), שאם יש לאדם כיכר לחם קטן שלם ומנגד, פרוסה גדולה אך חצויה, עליו לברך על כיכר הלחם הקטן והשלם, כיון שמעלת השלמות חשובה לפני ה' יתברך.

אם כן יש לתמוה, מדוע במצות התרומה למשכן נצטוו ישראל לתת מחצית השקל ולא שקל שלם?

אלא, שרצה הקב"ה ללמדנו בכך יסוד גדול בין אדם לחברו -

אדם לבדו הוא חצוי, ואינו יכול להגיע לשלמות. רק כאשר יחבור לחברו, וכל אחד מהם יתן חצי, יצליחו שניהם

אילו היינו מודים לה' שעשה לנו כל צרכינו, עלולים היינו לומר לעני שבא לבקש צדקה: "שמח במה שיש לך, איזהו עשיר השמח בחלקו"... והקב"ה כמובן אינו רוצה בכך, אלא מבקש שכל אחד יראה למלא את כל חסרונו

השמח בחלקו" (אבות ד, א), אך כלפי הזולת אין לו להרגיש כך. חובה קדושה מוטלת עליו לטפל, לעזור ולדאוג לכל צרכי הזולת, ולא לפטור את עצמו עד שיהיו כל צרכיו של חברו עשויים ומתוקנים.

בשורה טובה לחתנים!

שטר כתובה

מה'דור רב!

בימים אלו יצא לאור בס"ד שטר כתובה מהודר
שע"י מוסדות "אור החיים"

למעוניינים לרכוש ופרטים נוספים:

02-5000455

כלל לא הבחין שהעמוד הוא אנדרטת המלך, ואלו היה יודע זאת לא היה מתגרד שם בשום פנים ואופן.

ניכרים דברי אמת. המלך האמין לו ופטר אותו מעונש, ולא זו בלבד, אלא שגם העניק לו שק מלא מטבעות זהב מאוצרות המלך, כדי שיהיה לו די כסף לשלם עבור גירוד גבו, ולא יאלץ למצוא לו פתרונות מעין אלו...

שמח היהודי שמחה גדולה, וכהודאה לבורא יתברך שהצילו מעונש המלך, החליט לעשות סעודת הודיה בשבת קודש בבית הכנסת. כל תושבי העיר התאספו, והוא סיפר להם את מעשה הניסים שארע לו - שזכה להינצל מעונש המלך, ולא זו בלבד אלא גם להתעשר בעושר גדול.

שניים מן המשתתפים ששמעו זאת החליטו גם הם לנסות את מזלם. למחרת יום השבת הלכו שניהם לעמוד המדובר והחלו מתגרדים בו. לא חלף זמן רב, ושוטר שהבחין בהם הביאם למשפט לפני המלך.

המלך גער בהם על ביזוי כבודו,

של הזולת, ויעשה מצדו את כל המאמצים כדי להיטיב, ולעזור לו ולהחיות את נפשו.

יהודי אחד הרגיש תחושת גירוי גדולה בגבו, ולא ידע את נפשו. כל נסיונותיו הכושלים לגרד את גבו בידי לא צלחו, ולא היה לו די כסף על מנת לשכור אדם זר שיגרד עבורו. מה עושים? ברוב יאושו יצא מביתו, והחל לטייל ברחובות העיר. לפתע ראה מולו עמוד בעל ארבע זוויות.

מושלם לגירוד! - חשב היהודי לעצמו, ובמהירות נשען בגבו עליו והחל לנוע מצד לצד ולגרד את עצמו, כשהוא נאנק ונאנח בהקלה.

לרוע מזלו לא נתן דעתו לכך שעל עמוד זה חקוקה תמונת המלך... לא חלפו דקות רבות עד שהבחין בו שוטר חמור סבר, ומיד הורה לו להיכנס לניידת, והביאו לבית המלך באשמת ביזוי כבוד המלכות.

היהודי לא ידע את נפשו, ופרץ בבכי מר לפני המלך. הוא חזר ומלמל כי

יַעֲשֶׂה מְשַׁפֵּט? (בראשית יח, כה).

"שוטים שבעולם" - השיב המלך לעומתם - "הוא היה יחיד, ולכן לא יכול היה להתגרד בכוחות עצמו, אך אתם הייתם שניים, וכל אחד מכם היה צריך לגרד את גבו של חברו בתמורה לגירוד שהוא יגרד לו".

אדם הזוכר שהוא חצי, וחברו חצי, וביחד יוכלו להשלים זה את זה - מצליח להגיע לשלמות, אך אם הוא מרגיש עצמו שלם, ואינו מעלה על דעתו שהוא נזקק לעזרת חברו, דרכו לא תוכל להצליח.

והשניים טענו, שלא היה להם כסף לשלם לאדם שיגרד את גבם, ומחוסר ברירה עשו מה שעשו. לא קיבל המלך את טענותיהם, ומייד ציוה לאסור אותם בבית האסורים למשך שלושה חודשים.

נדהמו היהודים - "הֲמָה רְאוּ בְּנֵי תַמְהוּ וּבְנֵי לֵוִי נִחְפְּזוּ" (תהלים מח, ו). "אדוננו המלך", אמרו, "בשבוע שעבר טען חברנו את אותה טענה, ואתה פטרת אותו מכל עונש, ולא זו בלבד, אלא שהעשרת אותו בעושר גדול, ולמה אותנו הענשת? הַשֵּׁפֵט כָּל הָאָרֶץ לֹא

קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתנו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלמות.
כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

עם אתם יכולים להיות שותפים
במצות הגדולה!

תורתו של הלל

חוצה את כספו, ונותן את המחצית ל"יששכר", בעד "שקל הקודש" שהוא התורה.

שקל הקדש כפול היה (בכורות ה ע"א), רמז לכך שגם לומד התורה מקבל שכר שלם על לימודו, וגם התומך והמחזיק בו מקבל שכר שלם [וכפי שנרמז בשם יששכר - יש שכר, ללומד ולתומך].

במשך הדורות היו הרבה אנשים שהסכימו ביניהם על שותפות "יששכר וזבולון". ומאידך היו גם כאלו שלא.

הגמרא (סוטה כא ע"א) מספרת על הלל ושבנא.

הלל ושבנא אחים היו, הלל עסק בתורה, ואחיו שבנא עסק בפרקמטיא. הלל, כידוע, היה עני מרוד. הוא עבד כחוטב עצים, והשתכר מטבע עלובה של טרפעיק אחד ביום. מחצית ממנה היה נותן לשומר בית המדרש כדי

זה יתנו פל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה' (שמות ל, יג).

ידועה השותפות של "יששכר וזבולון".

שנים עושים ביניהם הסכם: האחד עוסק בתורה, השני עוסק בפרקמטיא. מרווחיו הוא תומך ומחזיק את העוסק בתורה, ומכוח זה הוא זוכה למחצית משכר תורתו.

כך היה אצל יששכר וזבולון בני יעקב. "שהיה זבולון עוסק בפרקמטיא, וממציא מזון לשבט יששכר, והם עוסקים בתורה. הוא שאמר משה: 'שְׁמַח זְבוּלוֹן בְּצִאתָּךְ וַיִּשְׁשָׁכֶר בְּאֵהָלֶיךָ' (דברים לג, יח), זבולון יוצא בפרקמטיא, ויששכר עוסק בתורה באהלים" (רש"י שם פס' יג).

השותפות הזו של יששכר וזבולון רמוזה כאן בפסוק: "זה יתנו - מחצית השקל בשקל הקודש" - ה"זבולון"

המדורה. למרות שהיה זה יום שבת, אמרו: "ראוי זה לחלל עליו את השבת".

שלמה המלך אומר (משלי כו, יח): "נִצָּר תִּנְאָנָה יֹאכַל פְּרִיָּהּ". מסירות הנפש של הליל לתורה רוממה אותו, הוא נהיה מגדולי הדור, והתמנה לנשיא ישראל. הנשיא הראשון בשושלת נשיאי ישראל, בן אחר בן.

כל עוד היה הליל עני מרוד, שבנא לא מצא בו עניין. כששמע שבנא שאחיו נהיה נשיא, בכת אחת השתנה הכל. כעת היה מעוניין מאוד להיות בקשר עם הליל אחיו. הוא דמיין לעצמו כיצד הוא הולך ברחוב ואנשים מצביעים עליו: "הנה אח של הנשיא"...

בא אל ביתו של הלל. השומרים בפתח עצרו אותו, ושאלוהו: "מי אתה?"

- "מה זאת אומרת 'מי אני', אני אחיו של הלל".

אפשרו לו להיכנס. הוא נפל על צווארי אחיו, והחל לספר לו על עסקיו הגדולים ועל עושרו הרב. ולבסוף

שיוכל ללמוד תורה אצל רבותיו, והמחצית השנייה נועדה לפרנסת בני ביתו.

שבנא, האח העשיר של הלל, היה יכול להחזיקו, אולם הוא לא מצא לנכון לעשות זאת. הוא גרס כי כל אחד אחראי על עצמו - הן במישור הרוחני והן במישור הגשמי.

הגמרא (יומא לה ע"ב) מספרת, שפעם אחת לא השתכר הליל כלל, ולא הניחו שומר בית המדרש להיכנס. עלה לגג בית המדרש, וישב על פי הארובה ומשם שמע את דברי תורתם של רבותיו - שמעיה ואבטליון.

אותו היום ערב שבת היה, ותקופת טבת היתה, וירד עליו שלג כבד. כשעלה עמוד השחר אמר שמעיה לאבטליון: "אבטליון אחי! בכל יום הבית מאיר, והיום הוא אפל, שמא יום מעונן הוא?". נשאו עיניהם לגג וראו דמות אדם בארובה. עלו ומצאו את הליל כשהוא מכוסה במעטה של שלג בגובה שלוש אמות. הורידוהו מן הגג, רחצו וסכו אותו, והושיבוהו כנגד

לא באת לעזור לו? אילו אז היית תומך בו, היית יכול לזכות בחלק מתורתו. כעת מאוחר מדי.

עכשיו, אחרי שהוא הגיע למנוחה ולנחלה, אתה נזכר בו? כעת אתה רוצה לקנות את התורה שלו? - "בוז יבוזו לו". הילל הוא נשיא ישראל, ובמעמדו הרם הוא גם עשיר. הוא כבר לא זקוק לך. איחרת את המועד!

הגיע לעיקר "אני מעוניין לתת לך מחצית מממוני, ובתמורה תזכה אותי במחצית מתורתך".

יצאה בת קול ואמרה: "אם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בְּאַהֲבָה בּוֹז יְבוֹזוּ לוֹ" (שיר השירים ח, ז).

התורה של הילל היא תורה של מסירות נפש, תורה כזו אינה נקנית בכסף! כשהילל היה רעב לפת לחם, מדוע אז

להישאר קדושים וטהורים

לבגד מכובס, שעל אף שמורק וצוחצח, אין הוא דומה לבגד חדש שיצא מבית האומן. כדי להפוך את הבגד לחדש, יש לגרוס אותו ולהכניסו למכונה המייצרת את החוטים. לאחר מכן לארוג ולתפור אותו מחדש. רק כך ישוב לקדמותו ויבהיק מחדש.

וַיֵּרָא הָעָם פִּי בִישׁ מֹשֶׁה לְרֹדֶת מִן הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים (שמות לב, א).

לאחר שאדם הראשון אכל מעץ הדעת, נכנסה זוהמת הנחש בו ובחווה. ואף על פי שחזר בתשובה, עווננו לא נמחה כליל. ניתן לדמות את הדבר

לו היינו זוכים, ועם ישראל לא היה נכשל במעשה העגל, גם אנו היינו עד עצם היום הזה במדרגת אדם הראשון קודם החטא. אדם כזה חש כמלאך אלוקים, פשוטו כמשמעו, ומגבלות העולם הזה אינן חלות עליו. אבל הואיל ועם ישראל מעד במעשה העגל, חזרה זוהמת הנחש המכתימה את עם ישראל עד ימינו אנו.

אין לנו מושג איזו השפעה איומה היתה לזוהמת הנחש שהוטלה בעם ישראל לדורי דורות. הכוח של השטן המשחית הוא אדיר ומחריד. אדם יכול להיות קדוש וטהור, להתפלל בשיא הכוונה, ובבת אחת להשתוקק ולהתאוות לעברה חמורה. אדם יכול לעלות ולהתעלות, ולפתע מגיחה רכבת דורסת בדמות היצר הרע, שמפילה אותו לדיוטא תחתונה. זה כוח היצר הרע שירד לעולם לאחר חטא אדם הראשון.

שלמה המלך אומר: "אֲשָׁרֵי אָדָם מִפֶּחַד תְּמִיד" (משלי כח, ד). אדם צריך לרעוד ולפחד פחד אימים. ברגע אחד

בדומה לכך, כדי שהאדם יזכה להפוך לברייה חדשה, לא יועילו לו כיבוס ומירוק, אלא יש צורך לברוא אותו מחדש. והואיל והקב"ה ביקש שבני ישראל ישובו לדרגתו של אדם הראשון קודם החטא, פרחת נשמתם בעת ששמעו את שני הדיברות הראשונות. לאחר ששבה אליהם רוחם, הם נוצרו מחדש, והפכו להיות קדושים וטהורים כאדם הראשון קודם החטא.

ואכן, בני ישראל התעלו ונעשו קדושי עליון, אך לפתע, כאשר סברו בליבם כי משה רבנו מת, הם מחקו הכל, כביכול אין מנהיג לבירה, אין תורה ואין מצוות, רחמנא ליצלן! זאת בשעה שהיה עליהם להבין, כי גם אם משה רבנו נפטר חלילה, תורתו עומדת לעד, כפי שנאמר: "זְכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עֶבְדִּי" (מלאכי ג, כב). אומנם מיטתו של משה רבנו נראתה לעיניהם, אבל הוא התווה להם את הדרך, ואם היו דבוקים כראוי בו ובתורתו, לא היה להם כל חלק במעשה העגל.

ושערות הראש תסמרנה לשמע הדברים. פחד אימים לראות כיצד הטומאה עלולה להוביל את האדם למחוזותיה, ולעברות שאף הוא בעצמו לא חלם מעולם כי הוא מסוגל להיכשל בהן.

זהו הלקח הנלמד מפרשת העגל. גם כאשר אדם עובד את ה' בקדושה ובטהרה, הוא עלול לצנוח פלאים ולרדת עד מ"ט שערי טומאה. לכן מוטל על כל ירא ה' להיזהר ולהישמר מעצת היצר, ולגדור עצמו לבל יפול ברשתו הפרושה!

עלול היצר הרע להוריד אותנו, חלילה, מאיגרא רמא לבירא עמיקתא. אדם שכולו קדושה וטהרה עלול להפוך בהרף עין להפך הגמור. לפני מספר רגעים הוא למד תורה בעמל ובשקידה, ופתאום הוא רודף אחר כל טומאות ותאוות העולם, רחמנא ליצלן!

היצר הרע הוא שטן המשחית. אם אדם לא מפחד ונוהר ממנו תמיד, אפילו אם הוא גדול שבגדולים וקדוש שבקדושים, הוא יכול להתרסק תחת הרכבת לגורים. אוזנים תצלנה

קמחא דפסחא

למשפחות נזקקות
ולאברכים עמלי תורה!

בהידור
רב!

חג הפסח הבעל"ט מתקרב, ואיתנו הוצאות החג הגדולות לקיום מצוות החג בהידור ובשלימות.
כמידי שנה מוסדות אור החיים מחלקים אלפי מנות "קמחא דפסחא" לאברכים עמלי תורה ולנזקקים

התקשרו ותרמו בעין יפה

02-5000455

גם אתם יכולים להיות שותפים
מצכות הגדולה!

לעולם אין להתייאש מיהודי

בְּרָא אֱלֹהִים (ישעיהו מ כו).

לעיתים אדם סבור כי אין מה לעשות. זה המצב הנתון ולא יעזור שום דבר לשנותו...

וזוהי טעות גדולה מאוד! תמיד יש מה לעשות, תמיד אפשר להתפלל להשי"ת ולשנות את המצב! אף פעם אין להתייאש משום אדם! הקב"ה הוא המנהל את העולם, והוא הרי כל יכול.

לעיתים הרופאים מודיעים למשפחת חולה: "זהו זה. תתכוננו לגרוע מכל. יש לו עוד כך וכך ימים, או חודשים, לחיות. אין מה לעשות". וכי הרופאים הם נותני החיים? כבר ראינו בעינינו רבים וטובים שהרופאים קצבו להם את זמנם, ומכוח התפילות המרובות הם האריכו ימים ושנים...

לעיתים נדמה כי אדם פלוני - אין שום סיכוי לְדַבֵּר איתו על חזרה בתשובה.

כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפַקְדֵיהֶם וְנָתַנּוּ אִישׁ כְּפָר נַפְשׁוֹ לֵה' (שמות ל, יב).

בגמרא (בבא בתרא י ע"ב) מובא: "אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: 'ריבוננו של עולם, במה תרום קרן ישראל? אמר לו: בכי תשא'".

ביאור הדברים: משה רבנו שאל את הקב"ה כיצד ניתן להרים את עם ישראל משפל חיי היומיום. הרי הם טוענים כי הם כה מיואשים, יש צרות רבות, טרדות ובעיות בלי סוף, מה יכול לדומם את ראשם של ישראל?!

אמר לו הקב"ה: "כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו לה", הגשמיות והרוע מושפעים מהארץ למטה.

לכן אמר הכתוב: "כי תשא את ראש בני ישראל", ללמד את עם ישראל לא להביט כל ימיהם על הארץ, אלא לשאת את ראשם כלפי מעלה, כפי שנאמר: "שָׂאוּ מָרוֹם עֵינֵיכֶם וְרָאוּ מִי

כשידברו אל ליבם ויבשרו להם על הרעה שתבוא אם ימשיכו בדרכם! ומשום כך לא רצה ללכת ולדבר עימם.

ואכן, בסופו של דבר, כשיונה הלך לדבר איתם - הם חזרו בתשובה, וכפי שהעיד הכתוב (יונה ג, ח): "וַיִּקְרְאוּ אֶל אֱלֹהִים בְּחִזְקָה וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הֲרָעָה וּמִן הַחֲמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם". ללמדך כי אין להתייאש! תמיד כדאי לנסות, להשתדל, להתפלל, על כל אחד, בכל מצב.

והנה גם ביחס לנח: הקב"ה לא אמר לו במפורש להתפלל על בני דורו שיחזרו בתשובה, ומכל מקום הוא ציפה ממנו שיעשה זאת מעצמו. הקב"ה גם לא אמר לאברהם אבינו שיתפלל על אנשי סדום, וגם לא למשה רבינו שיתפלל על עם ישראל. אברהם אבינו ומשה רבנו, רעיא מהימנא, הבינו מעצמם שזוהי החובה המוטלת עליהם! הם נעמדו מעצמם, גייסו את כל כוחותיהם, והתפללו והפילו תחינה, כדי להציל את בני דורם.

הוא כל כך רחוק, כל כך מופקע מקיום תורה ומצוות, כל כך שקוע בתאוות, עד שחבל להשקיע בו. וזוהי טעות גמורה!

כשהקב"ה אמר ליונה הנביא "קום לך; אֶל נִינְוָה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עֲלֶיהָ כִּי עֲלֹתָהּ רָעַתְם לְפָנַי" (יונה א, ב), ויבשר להם כי "עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוָה נִהְפָּקֶת" (יונה ג, ד) - יונה חשש שאם אנשים כה רשעים כאנשי נינוה יחזרו בתשובה, יתעורר קטרוג גדול במיוחד על עם ישראל: הנה אפילו אנשי נינוה הטיבו את דרכם הרעה, ומה אתכם? מדוע כשאני מבקש מכם לחזור בתשובה, ולמנוע בכך צרות רעות ורבות שלא תבואנה, הנכם ממשיכים בחיי השגרה ולא שועים לאזהרות הנביאים.

יונה חשש מהחזרה בתשובה של אנשי נינוה והקטרוג שיווצר כנגד עם ישראל, משום שידע כי אין להתייאש משום אדם! גם אנשי נינוה הרשעים, שנראים מופקעים מחזרה בתשובה - גם הם מסוגלים לחזור בתשובה

- אל תיקרי 'ויקרא' אלא 'ויקריא', מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עובר ושב. כיצד? לאחר שאכלו ושתו עמדו לברכו, אמר להם: וכי משלי אכלתם? משל אלוקי עולם אכלתם, הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם".

אדם עלול לחשוב, וזה גם מה שחשב נח: "מה כבר תעזור התפילה שלי? וכי התפילה שלי תוכל להשפיע וְלְשַׁנּוֹת דברים? וכי אם אשוחח עם פלוני, ואנסה להשפיע עליו, הוא ישתנה? הרי הוא כל כך מופקע מלשמוע!

התשובה היא: כן! התפילה שלך חשובה והקב"ה רוצה לשמוע אותה! היא כל כך חשובה, עד כדי כך שהיא מסוגלת לְשַׁנּוֹת דברים, שעל פי ההיגיון הפשוט ובדרכי הטבע לא נראה שניתן לְשַׁנּוֹתם.

אברהם לא התייאש מבני דורו למרות היותם כל כך רחוקים, עובדי אלילים שלכאורה מופקע לדבר איתם על אמונה בא-ל אחד! ובכל זאת הוא

נח, כאמור, העדיף לברוח מבני דורו, ולא הבין את הַרְמֵז האלוקי שעליו להתפלל עליהם. לו היה מתפלל עליהם - היתה התפילה מונעת את המבול! די היה בשני אנשים נוספים בלבד שהיו חוזרים בתשובה, והמבול לא היה מגיע.

חז"ל אמרו (הובאו דבריהם ברש"י) שגדול מה שנאמר באברהם אבינו יותר ממה שנאמר בנח. באברהם אבינו כתיב (בראשית יז, א): "הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי" וכן (שם כד, מ): "אֲשֶׁר הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו", ואלו בנח כתיב: "אֵת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נֹחַ" (שם ו, ט), זאת משום ש"נח היה צריך סעד לתומכו, אבל אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו".

אברהם אבינו נקט ביוזמות אישיות. הוא הבין את חובתו כלפי העולם - להפיץ את האמונה בה', ומעצמו היה הולך לכל מקום ודואג להפיץ את האמונה, וכמו שדרשה הגמרא (סוטה י ע"א) על הכתוב (בראשית כא, לג) "וַיַּטֵּעַ אֲשֶׁל... וַיִּקְרָא שֵׁם בְּשֵׁם ה' אֱ-ל-עֹלָם

מסר את ליבו ונפשו עליהם.

זוהי מטרת הבריאה לאזור כוחות, עז ותעצומות, לחלץ חושים, להשפיע על רחוקים ולנסות להשיבם למוטב! ומכאן הקריאה אל כל אחד ואחד מאיתנו: פתח פִּיךָ ויאירו דבריך! תשתדל מצדך לְקַרֵב עוד יהודים תחת כנפי השכינה!

התוצאות - הן לא העסק שלך, לא עליך המלאכה לגמור! אבל באותה מידה גם "ולא אתה בן חורין ליבטל ממנה" (אבות ב, טז). עליך לעשות את ההשתדלות שביכולתך לעשות, ולהאמין שכל השתדלות חשובה ובכוחה להועיל. לא להתייאש מאף אחד.

הנביא אומר (ישעיהו נא, א-ב): "שִׁמְעוּ אֵלַי רְדִפֵי צֶדֶק מִבְּקִשֵי ה'... הִבִּיטוּ אֶל אֲבָרְהָם אֲבִיכֶם וְאֶל שְׂרָה תַחֲוֹלְלֶכֶם". תפקידו של רודף צדק, מבקש ה', להביט אל עבר אבותינו הקדושים, אברהם ושרה, וללמוד מהם את מסירות הנפש הנדרשת כדי לזכות את הרבים.

ובאמת, אדם לא תמיד יודע מה יצא מדיבור אחד שלו עם פלוני, מתפילה אחת שלו. השתתפתי לפני זמן מה בברית, וראיתי אדם נעים הליכות, כבן שלושים וחמש, שכל הזמן מסתכל עלי. הרגשתי שהוא מתבייש לפנות אלי, ולאחר הברית ניגשתי אליו וברכתי אותו ב"שלום עליכם".

ואז אמר לי: "זה זמן רב שייחלתי ליום בו אוכל לספר לכם משהו. גם היום, כשסוף סוף הגיע היום בו נפגשתי עם הרב - היה לי סוג של מורא לגשת אליכם. אולם עתה, שהרב פנה אלי, ברצוני לספר:

"לפני שמונה שנים הגעתי לסליחות לשיבת 'אור החיים'. היה זה ביום חמישי שקודם שבת שובה. ואז אמרתם בשיחה, שכל מי ששומר את השבת הזו - מכפרים לו על כל מה שלא שמר בכל שבתות השנה. אני באתי מבית מסורת, שידעו בו - פחות או יותר - מה זה שבת, אולם אני באופן אישי התרחקתי מאוד והפכתי, ה' ירחם, למחלל שבת גמור.

אותה שבת, ורציתי לספר לכבוד הרב,
שמאז ועד היום אני שומר שבת, והכל
מכוח אותה שבת אחת ששמרתי
בעקבות הדרשה".
הוא אשר אמרנו: אדם לא יכול לדעת

"אולם כשמעתי את מה שאמרתם
בדרשה בסליחות, אמרתי בליבי: הרי
אני יהודי! למה שלא אקבל על עצמי
לשמור שבת אחת ולתקן בכך את כל
שבתות השנה? ואכן, שמרתי את

בשורה טובה לחתנים!

שטר כתובה

מה'דור רב!

בימים אלו יצא לאור בס"ד שטר כתובה מהודר
שע"י מוסדות "אור החיים"

למעוניינים לרכוש ופרטים נוספים:

02-5000455

מה הוא פועל מכוח דיבורו או מעשה שעשה. בכל מקרה עליו לדעת שהתוצאות אינן מתפקידו ותחת אחריותו. מתפקידו לנסות עד כמה שיותר לזכות את הרבים, לדבר לשוחח, לנסות להשפיע, לא להתייאש מאף אחד, ולא לזלזל בשום השתדלות.

האור לחיים
מסמכים ופירושים
על פרשת חיי שופט
האור לחיים חברה להפצת תורה

ישנו ביקוש גובר לקבל את החוברות כבתי כנסיות מרובים ברחבי הארץ זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

ניתן להיות שותפים בהצטרפות להוראת קבע או בתרומה באמצעות כרטיס אשראי לפרטים נוספים:
058-321-3565 | 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה זיווג הגון, רפואה שלימה או להבדיל, לעילוי נשמה לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

ל' הכסף ולי הזהב נאום ה'

"איך יבוא הכסף על ידי שיעשו תשובה!?" העלה הרב את פליאתו באוזני רבי מרדכי, שמיהר לנמק את דבריו:

"רבותינו אומרים: 'גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד' (יומא פו ע"א), והלא כבר נאמר במדרש (במדבר רבה יב, א): 'נטל הקדוש ברוך הוא כמין מטבע של אש מתחת כסא הכבוד והראה לו למשה זה יתנו כזה יתנו'". הרי לנו כי מתחת כסא הכבוד מוטמן כל הכסף שבעולם, כפי שנאמר: 'ל'י הַכֶּסֶף וְל'י הַזָּהָב נָאֵם ה'' (חגי ב, ח). הואיל וכל הממון נמצא במחיצת הבורא יתברך, נמצא שאם נעשה תשובה, נגיע עד כסא הכבוד ונוכל לישול כסף וזהב רב כאוות נפשנו!"

זֶה יִתְּנוּ כָּל הָעֶבֶר עַל הַפְּקָדִים מַחְצִית הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ (שמות ל, יג).

באר רש"י: "זה יתנו - הראה לו כמין מטבע של אש ומשקלה מחצית השקל, ואמר לו: כזה יתנו".

ביום מן הימים הגיע רב קהילה אל האדמו"ר רבי מרדכי מנדבורנא זצ"ל, ושפך את ליבו אודות המצב הכלכלי הקשה השורר בקהילתו. העניינים מצויים לרוב, וצרכי עמך ישראל מרובים. הרב סיים לתנות את כאבו על העוני שפשט בקרב בני עדתו, וביקש עצה כיצד להתמודד עם המחסור הכבד.

"הפתרון פשוט!" נענה האדמו"ר כשבת שחוק על פניו, "אם נעשה תשובה נקבל את הכל!"

לאור ההצלחה האדירה והביקוש הגדול: נפתחת ההרשמה

למחזור ב'

כושר מנהיג רוחני

לראשונה מרן ראש הישיבה הגאון הגדול הרב ראובן אלבז שליט"א יעניק תעודה עבור הרבנים אשר יעברו בהצלחה את מסלול ההכשרה הייחודי

הצטרף כעת למסלול הכשרת מנהיגים רוחניים שיועבר ע"י רבנים חשובים בעלי כושר וידע תורני רחב עם ניסיון רב וביניהם הרבנים הגאונים: **הרב אופיר מלכא שליט"א** בעל בית ההוראה "הלכה למעשה" ו**הרב שמחה כהן שליט"א** מח"ס "הבית היהודי" הכולל לימוד

שלוש ביח	אישוח	הדרכת חתנים	טהרה	שבת
איסור והיתר	בישולי גויים	אבלות	הנהגת קהילה	ועוד ...

בכל שבוע מתקיים שיעור מפי מרן ראש הישיבה בנושא השקפה והנהגת הקהילה

הענקת תעודת הסמכה בסוף הקורס (בהתאם לתקנון)

קורס ייחודי מסוגו ותעודתו

לימודים ברמה גבוהה

הצטרפות למסלול מותנית בתנאי הקבלה

מתכונת הקורס

תיקון: ישיבת "אור החיים" ע"דא הירושלים
אודיטוריום אור לישרים

כ- 20 מפגשים, חמשה חודשי לימוד בימי ד' בין השעות 17:00-22:00

לפרטים: **052-716-9171** רוב ליאור מרחיק > ניתן להתקשר בין השעות: 13:00-15:00 | 20:00-22:00 | להרשמה: **050-419-1009** ר' ירון נבאי

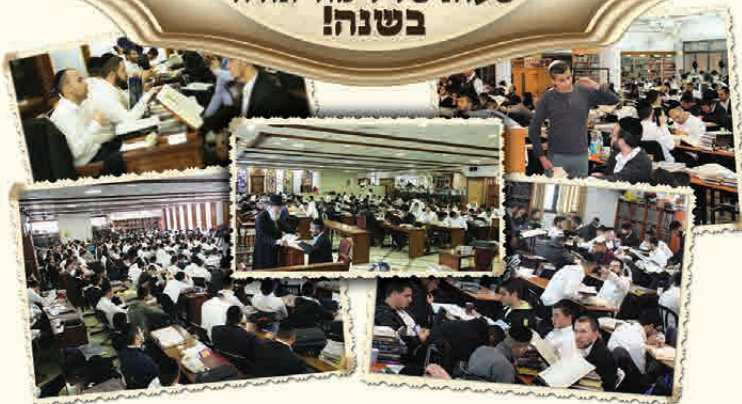
הזדמרו להירשם < כמות תלמידי הקבוצה מוגבלת! >

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמהה סוליקה

לרפואת: רמי בן חיה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ורחם הי"ו, ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו, אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו, התינוקת נטע בת ג'וזנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל, מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ת.נ.צ.ב.ה.